

Günther Wallraff: "Fra den fagre nye verden". Uddrag s. 16-19.

Vandreidyl

"Hvor er der brummebær henne?"

Jeg forventer ikke, at den lille gruppe af ældre borgere, som har begivet sig på vandring i Gummersbach i Bergisches Land,

straks vil tage overstrømmende imod mig og med åbne arme optage mig, vandrenovicen, i deres midte. Derfor prøver jeg at bryde isen med et lille gag. For én, der så ubehjælpomt, så ufrivilligt komisk og på et så gebrokkent tysk spørger til den lokale forekomst af brombær, behøver man ikke være bange for.

Og dog forekommer jeg åbenbart de ældre borgere suspekt. Af to damer fra gruppen, der tydeligt kæmper for at bevare fatningen, får jeg at vide, at "de ikke er herfra". Og den stadig raske og rørige ældre herre i korte bukser og bevæbnet med en paraply, der tydeligvis er anføreren af den ellers udelukkende af damer bestående gruppe, peger i en anden retning og hævder, at der er der helt sikkert brombær.

Deltagelse i dette vandrertræf, som byen Gummersbach tilbyder, er åben for alle. Jeg er kommet for sent til det angivne mødested og har først indhentet seniorgruppen ved udkanten af byen. Mine høflige undskyldninger for forsinkelsen bliver demonstrativt ignoreret. Derfor forsøget med "brummebærrene".

Det kan være at en så fasttømret vandregruppe – mange i gruppen kender øjensynligt hinanden ganske godt – forlods er en smule tilbageholdende over for nye ansigter – men her bliver jeg mødt af åbenlys afvisning.

Også selv om mit venlige spørgsmål "Må jeg ikke godt gå med?" ikke får noget svar, traver jeg af sted ved siden af gruppen og tilbyder sågar mine vandrekammerater æbler – forgæves.

En – naturligvis hvid – kollega fra filmholdet er også med på turen, og hun spørger to ældre damer, hvad jeg er ude på. De betror sig: "Lede efter brombær. Men i virkeligheden vil han sikkert noget helt andet."

Hvad det mon kan være? "Det ved vi jo ikke endnu. I hvert fald vil vi ikke have ham med."

Som sagt tager jeg mig noget ubehjælpomt ud, jeg har ingen dolk i bæltet, kun en indkøbspose i hånden. Jeg fremstår på alle måder som én, der er interesseret i naturen og som gerne vil med

ud at vandre. Men jeg er sort.

Jeg forhører mig igen om brummebærrene, og vandregruppen står stejlt og fast på, at der på deres rute ikke kan forventes nogen, selv om de er særdeles stedkendte, hvilket jeg senere skal erfare. Det er næsten morsomt. "Måske derhenne? Måske derovre?" foreslår den ældre herre, der som en anden kavalier vil befri de frygtsomme damer fra mit nærvær og viser mig i en helt anden retning. Henvendt til min kollega hvisker han: "Man burde simpelthen søge tilflugt i et hus. Alene er han jo ikke farlig, men vi ved jo ikke, hvor hans kumpaner gemmer sig. Jeg så XY (ZDF's kriminalmagasin "Aktenzeichen XY ungelöst") i går. Når man tænker på, hvad der ..."

Pludselig vrimler vejkannten med brombærkrat – det overrasker mig selv, for kontaktforsøget med at spørge efter vilde bær var kun tænkt som et gag. Nu råber jeg med en vis indignation: "Her! De siger: 'Ingen brummebær'. Helt fuldt!"

Det er naturligvis pinligt for de ældre borgere. De er blevet taget i en løgn. Tilsvarende ynkeligt kommer deres bortforklaringer. "Og hvor skulle vi vide det fra? Det er et tilfælde, at de står ved den her vej," hævder en af damerne. "Ja, og de er heller ikke modne," siger en anden, og en tredje supplerer: "Vi bliver her i hvert fald ikke. Vi går videre."

Min stadig tappert medvandrende kollega betror i mellemtiden en af damerne, at man bagefter vil drikke en kop kaffe sammen. Efter et par minutters vandring forhører jeg mig, om man bagefter kunne få sig en kop kaffe. Det er ikke planen, får jeg uvenligt at vide.

Med den eneste mand i gruppen forsøger jeg at inkludere mig på en samtale om hans paraply: "Og paraplyen er den også mod solen?" spørger jeg troskyldigt. Derpå hæver han paraplyen som et våben, svinger den gennem luften og lader mig med truende undertoner forstå: "Ja, det er forholdsregler. Mod regn. En sikkerhedsforanstaltning."

Efter godt og vel to timers vandring ad yndlingsruten når vi til den parkeringsplads, som gruppen startede fra. Jeg spørger endnu en gang om det med kaffen. Mad og drikke er jo et populært tema på alle tv-kanaler i Tyskland, og jeg havde på hele turen håbet at kunne score point på det: Brombær, æbler ... I mellemtiden er al morskaben gået af mine "brummebær". Jeg er ikke længere særlig bevidst om min sorte hud, men føler kun en smertelig usikkerhed efter at de ældre borgere, som jeg har fulgtes med, hele tiden har holdt mig på afstand.

Nu flygter vandrerne ind i deres biler: "Nu kører vi hjem," lyver damerne i den forreste bil mig op i hovedet, og da de kører væk kan jeg se lettelsen i deres ansigter.

Også andet geled fjerner sig, og mumlende får min kollega, der har appelleret til folks medfølelse og ment, at jeg da godt kunne få en kop kaffe sammen med dem, at vide: "Nej, det vil vi ikke."

Heller ikke den eneste dame, som under vandringen syntes at være tøet en smule op og som vel blev lidt berørt af min naive frimodighed, kan trænge igennem. Hendes bemærkning om, at jeg vel bare søger selskab, falder for døve ører. I vandrerforeningen, som jeg lige når at spørge efter, vil ingen lukke mig ind. Ikke engang optagelsesgebyret vil de fortælle mig. Jeg skal henvende mig "hos bystyret", dog ser ingen sig i stand til at tage mig med til byen. Heftigt kommanderer en af damerne til chaufføren i en minivan: "Luk dørene og kør!"

Der er noget fuldstændig absurd ved denne scene. I filmen er det overtydeligt og kalder på latteren. Ikke desto mindre har jeg på egen krop følt, hvor mange ydmygelser denne seniorvandregruppe lader en fremmed opleve alene på grund af hans hudfarve.